

Sprawozdanie z działalności Komisji Zakładowej

NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” SGGW

w kadencji marzec 2018 – marzec 2023

Ostatnia kadencja związkowa była długa oraz wyjątkowo trudna i nietypowa. Główny wpływ na to miało wprowadzanie od jej początku nowej ustawy o szkolnictwie wyższym, nowej struktury naszej Uczelni i nowego Statutu, wydłużenie kadencji związkowej do 5. lat w trakcie jej trwania a także wprowadzenie od początku 2020r. stanu zagrożenia epidemiologicznego a od marca do 15 maja 2022 rozwój pandemii Covid – 19, który poprzez wprowadzone ograniczenia miał ogromny wpływ na gospodarkę, normalne życie i między innymi na działanie szkolnictwa wyższego. Do tego należy dodać bandycki napad Rosji na Ukrainę w lutym 2022 r. i brutalną wojnę trwającą do dziś oraz jej koszty i efekty dla Polski i całego świata. W konsekwencji nastąpiło zaburzenie światowego łańcucha dostaw, gwałtowny wzrost cen energii i żywności co wraz z wprowadzonymi przez rząd działaniami osłonowymi oraz polityką blokującą fundusze europejskie, spowodowało wysoką inflację i powszechną drożyznę. Musiało to wpłynąć na działania Związków Zawodowych na poziomie lokalnym w uczelniach i krajowym w tym na realizację wcześniejszych uzgodnień z rządem dotyczących finansowania nauki i szkolnictwa wyższego i wynagradzania ich pracowników .

Dodatkowo pewnym utrudnieniem dla działania naszej Komisji Zakładowej było nieprzedłużenie zatrudnienia jej przewodniczącemu po osiągnięciu ustawowego wieku emerytalnego, co uniemożliwiło mu od 2020r. pełne uczestnictwo w codziennym życiu Uczelni a zwłaszcza udział w komisjach uczelnianych gdzie dyskutuje się i podejmuje większość ważnych decyzji.

Na początek parę danych liczbowych i osobowych dotyczących ostatniej kadencji.

W marcu 2023 r. nasz Związek w SGGW liczy 302 osoby. W czasie obecnej kadencji: od marca 2018 do marca 2023 wstąpiło do „Solidarności” 68 osób. Lista członków zmniejszyła się o 82 osoby - z różnych przyczyn, najczęściej z powodu zmiany miejsca pracy lub rezygnacji z członkostwa z powodów osobistych, przejścia na emeryturę i niestety śmierci Członków. W kresie tej kadencji odeszli od nas zasłużeni pracownicy, od powstania związku obecni w Solidarności: prof. Franciszka Jaumień, prof. Hieronim Olenderek,, mgr Wojmir Kowalski, przewodniczący kół: dr hab. Piotr Jałowiecki, mgr Zofia Sławek, czy mgr Krystyna Zdzeszyńska - dyr. biblioteki SGGW i inni .

Komisja Zakładowa liczyła 20 osób, w tym 9-cio osobowe Prezydium.

Prezydium stanowiły osoby:

Przewodniczący - Jacek Bujko,

Z-ca przewodniczącego - Tomasz Kondraszuk,

Sekretarz –Maria Kupczyk,

Skarbnik - Halina Pajnowska a od stycznia 2020r. Jacek Gładecki

Członkowie Prezydium: Jakub Gawron, Ewa Kazubek, Piotr Niebuda do października 2020 r, Jan Wiśniewski, Tomasz Zielenkiewicz a od października 2020 r. za Niego Małgorzata Herudzińska,

Pozostali członkowie Komisji Zakładowej to: Wojciech Borucki, Beata Fortuna-Antoszkiewicz, Agata Goryluk-Salmonowicz, Piotr Jurka, Tomasz Jużko, Teresa Majdecka, Anna Wiącek, Maria Wiśniewska i Ewa Zawadzka do 2019 roku.

Komisję Rewizyjną tworzyły osoby: Krystyna Małachowska, Bartłomiej J. Bartyzel, Tomasz Herudziński

Delegaci na WZD Krajowej Sekcji Nauki NSZZ “Solidarność”: Jacek Bujko, Piotr Witomski, Tomasz Zielenkiewicz

Delegaci na Walne Zebranie Delegatów Regionu Mazowsze – Tomasz Kondraszuk i Maria Wesołowska.

Przewodniczącymi 15. Kół Solidarności SGGW byli:

Emerytów – Maria Wiśniewska,

Pracowników Administracji – Piotr Niebuda do października 2020 r.

Jednostek Międzywydziałowych – Wojmir Kowalski

Wydziału Rolnictwa i Biologii – Aleksandra Orzeszko-Rywka

Wydziału Medycyny Weterynaryjnej - Bartłomiej J. Bartyzel

Wydziału Ogrodnictwa, Biotechnologii i Architektury Krajobrazu - Włodzimierz Wałęza

Wydziału. Budownictwa i Inżynierii i Środowiska – Marcin Krukowski

Wydziału Technologii Drewna – Piotr Witomski

Wydziału Nauk o Zwierzętach - Teresa Majdecka

Wydziału Nauk Ekonomicznych - Tomasz Kondraszuk

Wydziału Nauk o Żywieniu Człowieka i Konsumpcji – Grażyna Wasiak-Zysk

Wydziału Inżynierii Produkcji – Jacek Skudlarski

Wydziału Nauk Społecznych - Mariusz Kosieradzki a po Jego przejściu na emeryturę Tomasz Herudziński

Wydziału Zastosowań Informatyki i Matematyki – Piotr Jałowiecki do kwietnia 2021

Rolniczego Zakładu Doświadczalnego Wilanów- Obory – Tomasz Jużko

Sekretariat naszego Związku prowadziła w ciągu całej kadencji Maria Kupczyk.

Po zmianie struktury Uczelni w 2019 r, dotychczasowe koła wydziałowe objęły swoją działalnością nowopowstałe na ich miejsce Instytuty.

Realizacja Uchwał przyjętych przez Walne Zebranie Delegatów 20 marca 2018r.

Walne Zebranie Delegatów przyjęło w marcu 2018r. trzy Uchwały, do realizacji których zobowiązana była Komisja Zakładowa.

- Uchwała w sprawie powiązania finansowania nauki i szkolnictwa wyższego z PKB i jego systematycznego wzrostu do 1,8% PKB do 2025r.
- Uchwała w sprawie projektu nowej Ustawy o Szkolnictwie Wyższym i Nauce, a zwłaszcza możliwości zawierania przez Uczelnie ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy, zasad wzrostu wynagrodzenia zasadniczego pracowników, ich proporcji i powiązania ze średnią płacą w gospodarce, uaktualnienia odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych i zagwarantowania przedstawicielom Związków Zawodowych udziału w ciałach kolegialnych i uzgadniania zmian statutu, regulaminów i zasad oceny oraz innych przepisów dotyczących spraw pracowniczych.
- Uchwała w sprawie dostępu do strony internetowej KZ NSZZ Solidarność SGGW przez przekierowywanie ze strony głównej Uczelni.

Dwie pierwsze uchwały zostały wysłane pocztą za potwierdzeniem odbioru bezpośrednio do ministra NiSzW Jarosława Gowina i do Premiera RP a trzecia przekazana bezpośrednio do Centrum Informacyjnego SGGW.

O ile ostatnia uchwała została natychmiast zrealizowana i strona internetowa działała sprawnie do połowy roku 2021 do czasu wprowadzenia nowej domeny i zmiany formy strony internetowej Uczelni, to dwie pierwsze, pomimo wcześniejszych uzgodnień z rządem, po zmianie ministra i sytuacji finansowej kraju prawdopodobnie nigdy nie zostaną zrealizowane w pełni.

Jedynym wyjątkiem, dzięki współpracy z władzami Uczelni i zmianie początkowych zapisów w Statucie, jest zapewniony udział przedstawicieli związków zawodowych w ciałach kolegialnych i opiniowanie wszystkich przepisów i dokumentów dotyczących spraw pracowniczych.

Zebrania i udział w ciałach kolegialnych Uczelni

Komisja Zakładowa w składzie poszerzonym o Przewodniczących Kół, w okresach, kiedy było to możliwe, spotykała się regularnie na comiesięcznych posiedzeniach, na ogół w ostatni wtorek miesiąca,

dzień po posiedzeniu Senatu Akademickiego SGGW. Pomędzy posiedzeniami Komisji Zakładowej w miarę potrzeby i zgłaszanych postulatów w pozostałe wtorki miały miejsce zebrania Prezydium KZ – w sumie w minionej kadencji odbyło się **75** stacjonarnych posiedzeń. Zarówno posiedzenia Komisji Zakładowej jak i Prezydium są otwarte i bywały na nich osoby zainteresowane naszą działalnością, zgłaszające różne problemy lub propozycje podejmowania różnych zagadnień czy interwencji. W okresie nasilonej pandemii w latach 2020 i 2021, kiedy bezpośrednie spotkania były niemożliwe, członkowie Komisji i Prezydium kontaktowali się, dyskutowali i podejmowali uchwały zdalnie z wykorzystaniem telefonów, poczty mailowej czy narzędzi internetowych.

Co najmniej 2 razy w roku zapraszaliśmy i gościliśmy na zebraniach Komisji Zakładowej przedstawicieli Władz Uczelni z JM Rektorem, Prorektorami i Kanclerzem SGGW a znacznie częściej przewodniczący, sekretarz i inni członkowie prezydium proponowali spotkania lub byli zapraszani na dyskusje o bieżących sprawach Uczelni czy problemach pracowniczych do Rektoratu lub gabinetu Kanclerza. Wszystkie sprawozdania z posiedzeń Prezydium i Komisji Zakładowej dostępne są w jej lokalu a bieżąca informacja zamieszczana była na stronie internetowej, dopóki ona działała.

Przewodniczący Komisji Zakładowej a od 2020 r. Jakub Gawron brał udział w posiedzeniach Senatu a przewodniczący Kół Solidarności w posiedzeniach Rad Wydziałów. Po zmianie struktury Uczelni i wprowadzeniu nowego Statutu niektórzy Dyrektorzy Instytutów nie zapraszali przedstawicieli Związków Zawodowych na posiedzenia Rad Dyscyplin ale po naszych interwencjach w czerwcu 2020r i wprowadzeniu jednoznacznego zapisu do Statutu, ponownie biorą udział w tych zebraniach.

Komisja Zakładowa wpływała także na bieżące życie Uczelni i przygotowywanie wewnątrzzakładowych aktów prawnych poprzez przedstawicieli NSZZ „Solidarność” SGGW w 14. Komisjach Senackich i Rektorskich :

*Senacka Komisja ds. Statutu i Struktury – Jacek Bujko a od 2020 r. po przejściu na emeryturę Jakub Gawron

*Senacka Komisja ds. Nauki, Wdrożeń i Upowszechniania Wiedzy – Jacek Bujko a od 2020r. Piotr Jurka

*Senacka Komisja ds. Współpracy Międzynarodowej – Jakub Gawron a od 2020r. Małgorzata Herudzińska

*Senacka Komisja ds. Rozwoju Kadr Naukowych i Dydaktycznych – Tomasz Zielenkiewicz a od 2020 po jego odejściu Adam Kupczyk

*Senacka Komisja ds. Dydaktyki i Wychowania – Tomasz Szara

*Senacka Komisja ds. Finansowych – Tomasz Kondraszuk a po jego przejściu na emeryturę w

2022r. Andrzej Parzonko

*Senacka Komisja ds. Historii i Odznaczeń - Krystyna Małachowska a od 2020 r. Jacek Gładecki

*Uczelniana Komisja ds. Oceny Pracowników – Andrzej Parzonko a od 2020 r nie powoływano już stałego przedstawiciela Związków Zawodowych, gdyż zgodnie ze Statutem może on brać udział w jej posiedzeniach na życzenie osoby ocenianej

- Rektorska Komisja ds. Rozwoju Uczelni – Jacek Bujko a od 2020r. Jakub Gawron..
- Rektorska Komisja ds. Gospodarczych i Inwestycyjnych – Tomasz Kondraszuk a od 2022r. Rafał Balina
- Rektorska Komisja ds. Socjalnych – Maria Kupczyk,
- Rektorska Komisja Mieszkaniowa – Ewa Kazubek a od 2021 r. Anna Wiącek
- Rektorska Komisja ds. Przeciwdziałania Mobbingowi – Bartłomiej J. Bartyzel.
- Rektorska Komisja ds. BHP – Piotr Witomski
- Rektorska Komisja ds. Równego Traktowania – Piotr Swacha od czerwca 2022 roku (po naszej interwencji).

Na początku kadencji funkcjonowała strona internetowa Komisji Zakładowej (<http://snszszs.sggw.pl>) łatwo dostępna przez przekierowanie ze strony głównej Uczelni, na której ukazywały się systematycznie doniesienia o działalności naszego związku i sprawozdania z posiedzeń Prezydium i Komisji Zakładowej a także linki, ważne komunikaty, sprawozdania z posiedzeń oraz uchwały i stanowiska Krajowej Sekcji Nauki, Regionu Mazowsze czy Komisji Zakładowych innych Uczelni. Niestety po awarii serwera i zmianie domeny internetowej w 2020 r i po wprowadzeniu w kwietniu 2021r. nowej identyfikacji wizualnej na stronie internetowej Uczelni, bez konsultacji z nami dostęp do tej strony stał się niemożliwy. Po wielu interwencjach i działaniach w Centrum Informacyjnym trwa ciągle jej odzyskiwanie i częściowo jest już dostępna ale będzie wymagała jednak nowego opracowania i uzupełnień.

W lokalu Komisji Zakładowej udostępniamy też pracownikom prasę: Przegląd Akademicki, Tygodnik Solidarność, Kurier Mazowsza a także biuletyn „Wiadomości KSN” wydawany w cyklu dwumiesięcznym przez Krajową Sekcję Nauki, zawierający informacje o bieżących działaniach, sprawach dotyczących nauki i szkolnictwa wyższego, dostępny także na jej stronie internetowej.

Aktywność Uczelniana

W czasie ostatniej kadencji podjęto 45 uchwał (7 w 2018, 7 w 2019, po 9 w 2020 i 2021, 11 w 2022 oraz 2 w 2023r.) realizowanych na bieżąco. Wiele z nich stanowiły statutowe działania wynikające z przepisów, takie jak coroczne przyjmowanie preliminarzy i sprawozdań finansowych Komisji Zakładowej i Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, przekazywanie listy osób chronionych czy naszych przedstawicieli w Komisjach Uczelnianych a pozostałe, bardzo ważne, dotyczyły działań Uczelni związanych z wprowadzaniem nowego statutu i nowej struktury, porozumień płacowych dotyczących wzrostu wynagrodzeń czy zasad i wyników oceny pracowników. Komisja i jej Prezydium na swych zebraniach dyskutowały na bieżąco problemy dotyczące zgłaszanych spraw pracowniczych, oraz podejmowane w Komisjach Senackich, Uczelnianych i Rektorskich i ustalały nasze stanowiska w tych sprawach.

Na ogół wymagało to dużego zaangażowania i czasu, gdyż zasadą Komisji Zakładowej jest zebranie najpierw opinii członków związku, zwłaszcza przewodniczących kół i członków KZ a następnie przedyskutowanie ich na zebraniach i po pozytywnym przegłosowaniu przyjęcie i przekazanie stanowiska w postaci uchwały.

Uchwaliliśmy także w 2021r. stanowiska popierające działania Krajowej Sekcji Nauki i Regionu Mazowsze oraz przyjęliśmy uchwałę potępiającą wojnę w Ukrainie i o przekazaniu pomocy finansowej oraz darów dla jej mieszkańców, co zostanie rozwinięte w części dotyczącej aktywność zewnętrznej KZ.

Początek ostatniej kadencji zdominowało wprowadzanie od października 2018r. nowej ustawy o szkolnictwie wyższym wraz z nowym systemem finansowania Uczelni z zastosowaniem niekorzystnego dla SGGW algorytmu finansowania (*z powodu zbyt dużej liczby studentów przypadających na nauczyciela akademickiego w 2017r.*) i nowymi systemami oceny pracowników i ewaluacji jednostek. W październiku 2019 r. wprowadzono dostosowany do niej nowy statut SGGW i nową strukturę organizacyjną opartą o Instytuty obejmujące pracowników reprezentujących jednakową dyscyplinę naukową a ograniczającą dotychczasowe wydziały jedynie do prowadzenia dydaktyki. Spowodowało to początkowo duży chaos organizacyjny wynikający z podwojenia obrotu dokumentacji, prowadzenia podwójnej ewidencji i osobnego rozliczania tych aktywności, nie określonej zależności Dziekana od Dyrektora Instytutu i wynikających z tego problemów z organizowaniem i finansowaniem dydaktyki a także kosztowną konieczność zmiany oznaczeń budynków, pokoi i sal dydaktycznych oraz wprowadzenie nowych pieczętek czy wyglądu dokumentów oraz zwiększenia liczby stanowisk

funkcyjnych. Na podstawie głosów członków Solidarności dochodzących do Komisji Zakładowej i wewnętrznej dyskusji sformułowano krytyczne stanowisko w tej sprawie, co po opublikowaniu go na stronie internetowej spowodowało negatywną reakcję JM Rektora i konieczność tłumaczenia się z niego w grudniu 2019r. na zebraniu z udziałem Władz Uczelni, wszystkich dyrektorów Instytutów i dziekanów oraz innych osób na stanowiskach kierowniczych.

Natomiast przykładem dobrej współpracy z Władzami Uczelni w tym czasie i zrozumienia stanowisk jest Uchwała Senatu dotycząca zasad stosowania przez pracowników Uczelni podwyższonych do 50% kosztów uzyskania przychodów związanych z działalnością twórczą i przeniesieniem praw autorskich.

Pod koniec 2018r. w wyniku paru spotkań Przewodniczącego KZ z JM Rektorem prof. W. Bielawskim i Prorektorem d.s. Rozwoju prof. K. Banasikiem i przekazaniu argumentów związkowych, przykładów z innych dużych Uczelni, uzyskanych przez nas wyjaśnień Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego i Ministerstwa Finansów oraz opinii różnych specjalistów i prawników z interpretacją Krajowej Informacji Skarbowej i Państwowej Inspekcji Pracy włącznie, udało się przygotować uchwałę uwzględniającą wszystkie grupy nauczycieli akademickich i stosowanie 50% kosztów uzyskania przychodów od sierpnia tego roku a także objęcia nimi okresów zwolnienia lekarskiego czy urlopów a oraz przyjęć ją przez Senat bez czekania na zapowiadaną nowelizację ustawy przez Sejm.

Innym przykładem bardzo dobrej współpracy związków zawodowych z Władzami Uczelni były sprawnie i szybko uzgodnione porozumienia płacowe dotyczące przeprowadzanych w czasie kadencji podwyżek wynagrodzeń:

- w kwietniu 2019r za cały rok w wysokości 7%,
- w styczniu 2021 za okres od października 2020 w wysokości 6%
- w październiku 2022 za okres od października tego roku w wysokości 4%.

Gwarantowały one wykorzystanie całej przyznanej kwoty na podwyżki dla pracowników, z uwzględnieniem większości postulatów związków zawodowych, zwłaszcza utrzymania w dwóch pierwszych przypadkach wysokiej, uzgodnionej kwoty części obligatoryjnej oraz stosowania proporcji jej wysokości w stosunku zbliżonym do 3:2:1 – dla grup profesorów, doktorów i pozostałych pracowników. W 2022r. ze względu na niewielką wartość uzgodniono jednakową 300 zł kwotę dla wszystkich. Zaakceptowano także proponowane przez związki zawodowe kryteria różnicowania części uznaniowej uwzględniające m.in. oceny pracowników, ich osiągnięcia naukowe czy długość stażu

pracy. Apelowaliśmy też o podwyżki dla pracowników wynagradzanych z innych źródeł niż dotacja podstawowa, szczególnie dla pracowników Leśnego i Rolniczych Zakładów Doświadczalnych.

We wszystkich jednostkach przedstawiciele Związków Zawodowych podpisywali przyznawane podwyżki na ogół nie stwierdzając nieprawidłowości i pomagali w odwołaniach osób niezgadających się z ich wysokością. Komisja Zakładowa otrzymywała też po podwyżkach informacje o ich realizacji a także o wysokości średnich, median oraz minimalnych i maksymalnych wynagrodzeń w poszczególnych jednostkach i grupach pracowniczych. Wskazują one jednak ciągle na duże dysproporcje wynagrodzeń na takich samych stanowiskach w różnych jednostkach.

W 2019r. popraliśmy włączenie premii regulaminowej do pensji zasadniczej pracownikom niebędącym nauczycielami akademickimi oraz przyznana przez JM Rektora prof. Bielawskiego ze środków Uczelni dodatkową podwyżkę w wysokości 5% dla pracowników administracji i jednostek ogólnouczelnianych oraz wnioskowaliśmy o objęcie tymi podwyżkami także pominiętych pracowników Biblioteki Głównej. Krytykowaliśmy jednak znacząco wyższe kwoty podwyżki dla kierowników jednostek i niejasne kryteria ich przyznawania, nie uzgadniane ze Związkami Zawodowymi. Tym nie mniej sposób uzgodnienia zasad podwyżek i ich przeprowadzenie w SGGW stanowi przykład bardzo dobrej współpracy Związków Zawodowych z Władzami Uczelni dla dobra pracowników oraz był wzorem i powodem słów uznania przez przedstawicieli NSZZ Solidarność innych Uczelni i KSN.

Natomiast podwyżki te i przydzielone środki odbiegały znacznie od zasad uzgodnionych z Ministerstwem przy wprowadzaniu Ustawy 2.0, które miały zwiększyć płace o 30% w ciągu kolejnych 3 lat, po ok. 10% rocznie. W rzeczywistości nie obejmowały całego tego okresu ani pełnych lat i nie przekroczyły łącznie 17%, co znacznie odbiegało nawet od poziomu inflacji, zwłaszcza w ostatnich latach. Podobnie, zakładane w tych porozumieniach kształtowanie minimalnej podstawowej pensji profesora na poziomie 3 krotnie wyższym niż minimalna płaca w gospodarce, nigdy nie zostało zrealizowane i wynosi obecnie tylko jej dwukrotność.

Zgodnie z Ustawą o związkach zawodowych, akty prawa wewnętrznego stanowione w uczelni wyższej wymagają uzgodnienia lub opinii związków zawodowych. Dotyczy to wszelkich zmian w Statucie Szkoły i regulaminach, których w ostatnich latach było szczególnie wiele, a także zasad wynagrodzenia, premiowania i nagradzania pracowników, zasad oceny czy wydatków z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, spraw związanych z przepisami BHP itp.

Uzgadnialiśmy więc corocznie z pracodawcą wysokość przysługujących z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych kwot dofinansowania z różnych tytułów np. wypoczynku dzieci i młodzieży, wczasów „pod gruszą”, korzystania z obiektów szkoleniowo-wypoczynkowych, pożyczek remontowych i budowlanych, imprez kulturalnych, zapomóg losowych, wycieczek itp. Było to o tyle istotne, że fundusz ten, zablokowany na poziomie 2013r., ulegał stopniowemu zmniejszaniu o około 1mln zł rocznie. Dlatego też w 2019r. nie zgodziliśmy się na kolejne dofinansowanie z tego funduszu Ośrodka Marymont w Kirach w kwocie 170 tyś. zł, gdyż podobna pomoc w poprzednim roku nie przyniosła, wbrew zapewnieniom, zmniejszenia dotychczasowego deficytu. Zamiast tego zaproponowaliśmy wydłużenie dofinansowania pobytu pracowników w Ośrodku do 10 dni, co powinno zwiększyć także dochody Ośrodka i utrzymać preferencyjne ceny ich pobytu. Przy wszystkich okazjach zachęcamy też pracowników, zwłaszcza członków związku i emerytów do wypoczynku w ośrodku Marymont.

W 2022 r. zgodziliśmy się na propozycję ZNP przyznawania z tego funduszu jednorazowej zapomogi wszystkim pracownikom w wysokości uzależnionej od przychodu na członka rodziny, jako rekompensatę utrudnień pracowniczych, zmiany warunków pracy, konieczności pracy zdalnej czy konsekwencji zdrowotnych spowodowanych pandemią w latach 2020 i 2021.

Tradycyjnie też prowadziliśmy działania związane z poprawą warunków pracy i BHP na Uczelni, zwłaszcza zapewnienie w okresie pandemii wszystkim pracownikom masek, środków ochrony osobistej i dezynfekcji w miejscu pracy a ponadto w 2021r. dostępu do wody pitnej w okresie upałów letnich a ostatnio zapewnienie posiłków regeneracyjnych pracownikom pracującym zimą na zewnątrz.

O sprawy bezpieczeństwa i higieny pracy dbają też w sposób szczególny Społeczni Inspektorzy Pracy wybierani demokratycznie przez ogół pracowników danej jednostki na kadencję trwającą 4 lata. W okresie sprawozdawczym Komisja Zakładowa wraz z ZNP systematycznie przeprowadzała takie wybory, zgodnie z terminem upływu poprzedniej kadencji we wszystkich jednostkach Uczelni. Interweniowaliśmy też, aby nie narzucać pracownikom przez kierowników jednostek terminów urlopów bez ich zgody a respektować okresy zaplanowane w planie urlopów.

Wiele czasu i zaangażowania zajęły nam prace nad nowelizacją przepisów wewnętrznych a zwłaszcza **Statutu SGGW oraz różnych regulaminów dotyczących pracowników**. Już w 2019r. wystąpiliśmy o nowelizację zapisów umożliwiającą jednoznacznie uczestnictwo przedstawicielom związków zawodowych w posiedzeniach Rad Dyscyplin oraz umożliwienie pracownikom Instytutu wskazującym

przynależność do tej dyscypliny na drugim miejscu albo do dyscypliny, dla której nie ma Rady, zgłaszania kandydatów na Dyrektora Instytutu i udziału w wyborach, co szybko zostało zrealizowane. Przy okazji kolejnych nowelizacji Statutu, których w latach 2021, 22 i 23 było ok. dziesięciu, poza poprawkami technicznymi czy stylistycznymi oraz zgodą na oczywiste zapisy, jak np. o możliwości prowadzenia posiedzeń ciał kolegialnych i głosowań w trybie zdalnym, czy rezygnacji z konieczności odbycia 3- miesięcznego stażu zagranicznego w okresie pandemii jako warunku awansu na stanowisko profesora, wnioskowaliśmy, na razie bezskutecznie, o udział przedstawicieli pracowników niebędących nauczycielami akademickimi w posiedzeniach Rad Dyscyplin, gdzie zapadają decyzje dotyczące wszystkich pracowników Instytutów. Podobnie wnioskowaliśmy przy każdej okazji o konieczność zasięgnięcia opinii pracowników o kandydatach na stanowiska kierownicze: Dyrektora Instytutu, Dziekana i Kierownika Katedry. Proponowaliśmy zapisanie w regulaminie pracy, że pracownik ma prawo do spotkania z przełożonym w sprawach pracowniczych z udziałem przedstawiciela związków zawodowych oraz że w typowych sprawach służbowych przełożony może kontaktować się z pracownikiem w dni powszednie w godz. 9 – 20. Apelowaliśmy też o opracowanie nowego regulaminu awansowania pracowników Studium Wychowania Fizycznego i Sportu i Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, których nie obejmują załączniki w Statucie. Wielokrotnie wnosiliśmy też o zmniejszenie wymogu osiągnięcia zwiększonej o 50% punktacji pozytywnej oceny do awansowania na stanowiska profesora i adiunkta.

Współdziałaliśmy z odpowiednimi komórkami SGGW w opracowywaniu Regulaminu **przyznawania nagród pracownikom**, niebędącym nauczycielami (tzw. 1%), corocznie uzgadniamy wysokość minimalnej nagrody i zaproponowaliśmy jej wzrost do 400zł w 2020 i do 500zł w 2022r. Opiniowaliśmy także Regulamin przyznawania nagród dla nauczycieli akademickich (tzw. 2%), proponując rezygnację z obligatoryjnych, wysokich nagród za działalność organizacyjną dla kierowników jednostek (Dziekanów i Dyrektorów Instytutów) a uzależnienie ich od rzeczywistych osiągnięć i wyników jednostek. Wnioskowaliśmy też o zagwarantowanie tych nagród najlepiej ocenianym za działalność badawczą pracownikom w Instytutach czy osobom o największych osiągnięciach za dany rok na podstawie bazy wiedzy.

Zgłaszaliśmy propozycje nowych zapisów i wnosiliśmy poprawki do **regulaminów i projektów ankiety oceny nauczycieli akademickich**, na etapie ich tworzenia. Występowaliśmy z wnioskami o zmiany w regulaminie oceny tak, aby nauczyciele akademicy którzy otrzymali ocenę negatywną byli

ponownie oceniani po dwu latach a ocena w trybie powszechnym pozostałych nauczycieli odbywała się zgodnie z zapisem ustawowym co 4 lata. Proponowaliśmy też aby nie mogli oni uzyskać oceny negatywnej wyłącznie za działalność organizacyjną oraz by zwiększyć znaczenie oceny za działalność dydaktyczną i nie oceniać jej negatywnie jeśli realizowane jest pensum a komisja hospitacyjna wydała pozytywną ocenę i nie ma zastrzeżeń studentów. Podobnie wnioskowaliśmy o nie przeprowadzanie oceny indywidualnej za jeden rok u osób, które do tej pory miały same pozytywne oceny i nie zwalnianie ich w przypadku negatywnego wyniku. Apelowaliśmy o złagodzenie kryteriów oceny za lata 2020 i 2021 z powodu ograniczeń wynikających z pandemii (brak staży, wyjazdów zagranicznych, konferencji, ograniczenie dostępności do laboratoriów czy bibliotek, opóźnienia w wydawaniu publikacji, konieczność opanowania sposobów zdalnego prowadzenia dydaktyki czy wreszcie efekty ciężkiego przechodzenia choroby). Na szczęście przy podniesieniu przez Ministerstwo punktacji za publikacje bez podwyższenia progu oceny pozytywnej za ten okres, nie było to potrzebne, bo nie było ocen negatywnych.

Występowaliśmy też bezskutecznie o obniżenie drastycznie podwyższonego progu oceny pozytywnej za działalność badawczą za lata po 2022r., podwojonego w przypadku adiunktów.

Sprawy pracownicze

Bardzo trudne są dla związku do prowadzenia sprawy wynikające z konfliktów pomiędzy pracownikami, zwłaszcza między przełożonym a podwładnym, przypadki niewłaściwego traktowania, mobbingu czy dyskryminacji lub nieuzasadnionego lub zbyt ostrego ukarania pracowników. Staramy się zawsze najpierw starannie je rozpoznać i rozwiązać przede wszystkim na terenie Uczelni poprzez mediację z Dyrektorem Instytutu lub kierownikiem jednostki, co na ogół nie przynosi pozytywnego efektu. W takich przypadkach interweniujemy u Władz Rektorskich albo u Kanclerza, co często było już wystarczające dla rozwiązania problemu a przy braku efektów staramy się przekazywać te sprawy do Komisji Przeciwdziałania Mobbingowi, czy Rzecznika Dyscyplinarnego, W ostateczności, zwłaszcza w przypadkach zwolnień pracowników, pomagamy w kierowaniu sprawy do sądu a członkom Związku zawsze oferujemy pomoc prawną doświadczonych i skutecznych adwokatów Zespołu Ekspertko-Prawnego Regionu Mazowsze.

W ubiegłej kadencji uczestniczyliśmy w rozwiązywaniu wielu takich nabrzmiałych konfliktów o różnej wadze w ponad 20. przypadkach. .

Najwięcej takich problemów miało miejsce w Instytucie Nauk Socjologicznych i Pedagogiki skąd, pomimo naszej interwencji, z powodu złego i nierównego traktowania odeszło dwóch nauczycieli

akademickich o bardzo bogatym dorobku i jedyny w Katedrze Socjologii pracownik administracyjny a wielu innych zgłaszało problemy w relacjach z przełożonym. W ciągu ostatniej kadencji w katedrze tej była ogromna rotacja pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. Także w Instytucie Medycyny Weterynaryjnej nie udało się zatrzymać dwóch pracowników technicznych w Klinice Małych Zwierząt ale dzięki pomocy prawnika związkowego, wygrał sprawę sądową nauczyciel, któremu nie przyznano dodatku motywacyjnego pomimo spełniania wszystkich warunków. Także w Instytucie Nauk Drzewnych i Meblarstwa członek naszego związku wygrał skierowaną przez Dziekana sprawę w Uczelnianej Komisji Dyscyplinarnej dzięki pomocy prawnika z Regionu, który wykazał bezpodstawność oskarżenia i wiele błędów i nieprawidłowości procesowych. Natomiast nie wiadomo dlaczego nie została w ogóle rozpoczęta, skierowana wcześniej przez Niego sprawa do Uczelnianej Komisji ds. Przeciwdziałania Mobbingowi.

Interweniowaliśmy wielokrotnie w sprawie nieuzasadnionych zwolnień pracowniczych między innymi w Dziekanacie Wydziału Ekonomicznego, w Biurze Promocji oraz Instytucie Rolnictwa, gdzie pracownik najpierw, bez zgody jego i bezpośrednich przełożonych, został przeniesiony do innego miejsca pracy a po ponad roku zwolniony z powodu rażącego naruszania obowiązków pracowniczych. Braliśmy też udział w pozytywnie zakończonej dla pracownika Wydziału Nauk o Żywności i Konsumpcji wieloletniej sprawie sądowej o skrócenie okresu zatrudnienia.

Podobnie interweniowaliśmy w sprawie udzielanych kar pracownikom lub ich zatarcia w Biurze Spraw Osobowych, Dziale Inwestycji czy Centrum Informatycznym.

Ponadto pomogliśmy w przeniesieniu na etat dydaktyczny pracownika Instytutu Informatyki Technicznej, który otrzymał dwie oceny negatywne oraz broniliśmy przed zwolnieniem nauczycieli akademickich w Instytucie Nauk Leśnych i Instytucie Nauk o Żywności zwolnionych z powodu negatywnego wyniku indywidualnej, jednorocznej oceny, pomimo tego że wcześniej mieli same pozytywne oceny i dobre opinie współpracowników. Udało się tam także wybronić w odwołaniu osobę ocenioną pierwotnie negatywnie za działalność organizacyjną przy bardzo dobrej ocenie z pozostałych aktywności, zwłaszcza naukowej.

Natomiast w jednej sprawie, zwolnienia Dyrektora Technicznego, nasze stanowisko było niekorzystne dla pracownika gdyż uważaliśmy, że przy tak poważnych zarzutach dotyczących nierzetelnego wykonywania obowiązków, skutkujących ogromnymi stratami finansowymi dla Uczelni, rozwiązanie stosunku pracy powinno mieć charakter dyscyplinarny, co zresztą zastosowano.

Tak duża liczba spraw pracowniczych wynikających z nierównego i niewłaściwego traktowania pracowników wydają się bardzo niepokojące i wymagają poważnych i szybkich działań, tym bardziej,

że także wyniki ankiety na temat mobbingu na uczelniach, przeprowadzone przez Fundację Science Watch Polska (<https://www.sciencewatch.pl/index.php/ankieta-mobbing>) potwierdzają występowanie mobbingu w SGGW, na co wskazuje ponad 63% pracowników biorących udział w ankiecie. Także zamieszczone na stronie GoWork (https://www.gowork.pl/opinie_czytaj,25663) wypowiedzi na temat warunków pracy i traktowania pracowników w SGGW są niekorzystne dla Uczelni.

Podejmowaliśmy także inne działania interwencyjne w sprawach zgłaszanych przez pracowników, ostatnio w sprawach mieszkaniowych. Dotyczyły one 3-krotnego podwyższenia wysokości czynszu w domach w Wilanowie przy ul. Przychyłkowej wyłącznie dla mieszkających tam od lat 50-tych, obecnie emerytowanych pracowników oraz wypowiedzenie umów najmu wieloletnim mieszkańcom zabytkowego domu na ul. Szarotki, pomimo posiadania przez nich umów na zamieszkanie tam co najmniej do końca okresu zatrudnienia. W pierwszym przypadku udało się szybko osiągnąć rozwiązanie kompromisowe, akceptowane przez obie strony, zwiększające czynsz o 100%, natomiast w drugim na razie przedłużenie umów najmu o pół roku i szanse na osiągnięcie podobnego, kompromisowego rozwiązania z Władzami Uczelni.

Niektóre inne aktywności

Przez całą kadencję, przedstawiciele Komisji Zakładowej, zwłaszcza jej przewodniczący brali udział w uroczystych mszach na rozpoczęcie roku akademickiego i mszach poświęconych poległym za ojczyznę studentom i pracownikom oraz w uroczystościach ogólnouczelnianych, na które dostawaliśmy zaproszenia, takich jak uroczyste rozpoczęcie roku akademickiego, wręczanie pracownikom odznaczeń państwowych i uczelnianych, czy wręczanie dyplomów doktorów i dr habilitowanych, nadawanie tytułów doktorów honoris causa SGGW, obchody dnia niepodległości czy składanie kwiatów pod obeliskiem Stanisława Staszica oraz w dniach SGGW a także w spotkaniach przedsięwziętych i grudniowych spotkaniach z emerytowanymi pracownikami Uczelni. Podobnie staraliśmy się też uczestniczyć w uroczystościach i spotkaniach, na które zapraszali nas dziekani a potem dyrektorzy instytutów, przewodniczący Stowarzyszenia Wychowanków, Dyrektor Muzeum SGGW czy przewodniczący ZNP a także w jubileuszach jednostek i zasłużonych pracowników Uczelni.

Niestety z powodu zagrożenia zdrowia w pandemii i przepisów epidemiologicznych ograniczyliśmy od 2020 roku coroczne obchody rocznicy powstania NSZZ Solidarność i naszego strajku po wprowadzeniu stanu wojennego, do symbolicznego złożenia kwiatów pod tablicą pamiątkową w budynku nr 1 przy ulicy Rakowieckiej przez delegację Komisji Zakładowej oraz Kolegium Rektorskiego. W poprzednich latach uroczystości rozpoczynały się zawsze od mszy świętej w kościele na Rakowieckiej a

uczestniczyli w nich także zaproszeni goście z Regionu, KSN, przedstawiciele Wydziałów, Stowarzyszenia Wychowanków oraz ZNP a także inni, zwłaszcza emerytowani członkowie Solidarności oraz studenci. Z tego samego powodu nie odbyły się w 2020 roku uroczystości 40-lecia Solidarności i nie został opracowany i wydany numer *Agricoli* w całości poświęcony naszemu związkowi. Podobnie nie organizowaliśmy w tym czasie tradycyjnych spotkań wigilijnych.

W okresach kiedy było to możliwe, odbywały się także comiesięczne spotkania emerytowanych pracowników, członków związku, organizowane przez niestrudzoną, pełną pomysłów, przewodniczącą Koła Emerytów Panią Marię Wiśniewską. Na spotkaniach tych poza poczęstunkiem zawsze jest bogaty program, na który składają się ciekawe prelekcje, recytacje poezji, dyskusje o aktualnych sprawach czy wydarzeniach politycznych i kulturalnych itp. Pani Ania Gołębiowska, była wieloletnia przewodnicząca KZ, opisuje te spotkania w tzw. Listach kierowanych do członków Koła Emerytów, z których szczególnie cieszą się Członkowie Koła, którzy ze względów zdrowotnych nie mogą uczestniczyć w spotkaniach.

Pomoc finansowa

Zgodnie ze Statutem NSZZ "S" związek zawodowy jest zobowiązany do udzielania pomocy finansowej członkom będącym w trudnej sytuacji życiowej, lub spowodowanej wydarzeniami losowymi takimi jak np. śmierć członka rodziny, narodziny dziecka, kradzież, wypadek itp.

Mamy opracowany Regulamin przyznawania takiej pomocy, mówiący, że członek Związku otrzymuje zasiłek w wysokości do 400 zł. rocznie z tytułu jednego z wymienionych wyżej udokumentowanych zdarzeń. Podanie o zapomogę staramy się zawsze wnikliwie i szybko rozpatrywać. W zdecydowanej większości są to wnioski uzasadnione – wiele osób wymaga takiej pomocy, zwłaszcza z powodów zdrowotnych. W ubiegłej kadencji przyznano 62 zasiłki statutowe oraz 143 zapomogi losowe. Wszystkim członkom naszego Związku wręczamy upominki bożonarodzeniowe (100 zł.) i przyznajemy pomoc w sfinansowaniu letniego wypoczynku dzieci (po 100 zł. dla dziecka).

Nasze środki pochodzące jedynie ze składek członkowskich są bardzo skromne. Niemniej uważamy, że w miarę możliwości powinniśmy wspierać potrzebujących. Dlatego też Komisja Zakładowa kontynuowała, do ukończenia w tym roku studiów, comiesięczne stypendium w wysokości 300 zł, a od lutego 2022 roku w wysokości 500 zł studentce z Ukrainy, studiującej na kierunku Inżynieria Ekologiczna, której ojciec zginął w czasie wydarzeń na Majdanie. Obecnie proponujemy przyznać podobną pomoc kolejnemu ukraińskiemu studentowi.

Aktywność pozauczelniana

Przewodniczący i pozostali delegaci do KSN brali udział w walnym, sprawozdawczo-wyborczym zebraniu delegatów Krajowej Sekcji Nauki NSZZ Solidarność w maju 2018r. a Maria Wesołowska, delegat na Walne Zebranie Regionu Mazowsze została wybrana do jego Zarządu i była w nim przez całą kadencję, dzięki czemu mieliśmy bieżące informacje i utrzymywaliśmy stały kontakt z władzami Regionu a w razie potrzeby przekazywaliśmy nasze postulaty i uwagi. We wrześniu 2021r. Jacek Gładecki uczestniczył w zebraniu przedstawicieli Komisji Zakładowych w Zarządzie Regionu w sprawie obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej dotyczącej wprowadzenia emerytur stażowych z naszym poparciem. Pod koniec zeszłego roku poparliśmy i zgłosiliśmy udział w Marszu Godności organizowanym w Warszawie przez Komisję Krajową NSZZ Solidarność w dniu 17.11.2022r i odwołaną w ostatniej chwili (z powodu śmierci dwóch Polaków w wyniku eksplozji przypadkowej rakiety w Przewodowie przy granicy z Ukrainą). Zgłosiliśmy jednak nasze negatywne uwagi co do żądania odrzucenia polityki klimatycznej Unii Europejskiej, zwłaszcza do ograniczeni emisji CO2 i zwiększenia znaczenia odnawialnych źródeł energii oraz nie uwzględnienia pracowników nauki i szkolnictwa wyższego w żądaniu wzrostu wynagrodzeń w sferze budżetowej. Korzystaliśmy też wielokrotnie ze wsparcia Zespołu Ekspertko-Prawnego Regionu Mazowsze w szczególności z pomocy prawnika Pana Michała Rynkowskiego w wielu sprawach dotyczących obrony pracowników, w tym sądowych, za co składamy szczególne podziękowania.

W naszej aktywności związkowej na zewnątrz Uczelni utrzymywaliśmy także stały kontakt z Krajową Sekcją Nauki NSZZ „Solidarność” poprzez kontakty telefoniczne i mailowe oraz przekazywanie naszej opinii w sprawach podejmowanych przez Radę. Ponadto Jakub Gawron i Jacek Bujko brali udział w seminarium w listopadzie 2018 r. organizowanym w Politechnice Warszawskiej na temat Regulaminów pracy i wynagradzania oraz na spotkaniu Rady KSN z przewodniczącymi Komisji Zakładowych Uczelni Wyższych i Instytutów Badawczych w listopadzie 2019 r, na którym wyrażono krytyczne stanowisko o finansowaniu szkolnictwa wyższego i nauki, wzroście wynagrodzeń i skutkach organizacyjnych wprowadzonej nowej Ustawy „Konstytucja dla Nauki”.

W okresie pandemii i po nim Komisja do spraw szkoleń KSN organizowała szkolenia on-line w których brali udział członkowie KZ i zgłoszeni pracownicy uczelni:

- w 2021r „Rola i pozycja związków zawodowych w uczelniach wyższych” oraz „Pozycja negocjacyjna związków zawodowych” i „Mobbing i dyskryminacja w szkolnictwie wyższym”

- w 2022r „Organizacja i prawa związków zawodowych na Uczelniach wyższych”, oraz „Język jako narzędzie pracy w szkolnictwie wyższym” oraz w grudniu „Aktualne zagadnienia i zmiany w przepisach”

W listopadzie 2021r. Rada KSN po fiasku spotkań z ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z powodu braku realizacji zobowiązań rządu RP do systemowego wzrostu nakładów na szkolnictwo wyższe i naukę oraz wzrostu wynagrodzeń ich pracowników przekształciła się w Sztab Protestacyjny i zorganizowała wspólnie z ZNP ogólnopolską akcję protestacyjną. KZ Solidarność przyjęła uchwałę popierającą działania KSN oraz protest. Wspólnie z uczelnianym ZNP, za zgodą Władz Uczelni, oplakatowaliśmy budynki i tereny SGGW żądaniami związkowymi a przewodniczący przyłączył się do małej pikietki zorganizowanej przez ZNP. Dzięki zgodzie JM Rektora przekazaliśmy wszystkim pracownikom informację o zbieraniu podpisów pod przygotowaną przez KSN Petycją do Rządu RP i Parlamentarzystów w sprawie poprawy sytuacji finansowej na uczelniach wyższych i instytutach naukowych. Do lutego 2023r podpisało ją 6337 osób, w tym stosunkowo dużo z SGGW, co niestety jest o wiele za mało, żeby wpłynąć na Ministerstwo Edukacji i Nauki i przynieść pożądany efekt.

8. marca 2022r. przyjęliśmy uchwałę potępiającą bandycki napad Rosji na Ukrainę i wzywającą do pomocy uchodźcom i obrońcom Ukrainy oraz przekazaliśmy dla nich pomoc finansową w wysokości 2000 zł na konto Solidarności i 300 zł na konto utworzone na Uczelni a także przygotowaliśmy dary rzeczowe przekazane do Regionu Mazowsze.

Podziękowania

Kończąc, pragnę serdecznie podziękować Władzom Uczelni a zwłaszcza J.M. Rektorowi, prof. Wiesławowi Bielawskiemu a obecnie prof. Michałowi Zasadzie, Prorektorom d.s. Rozwoju - prof. Kazimierzowi. Banasikowi i prof. Kazimierzowi Tomali oraz Kanclerzowi dr inż. Władysławowi Skarzyńskiemu za dobrą współpracę, której wiele przykładów podawałem w tym sprawozdaniu. Życzę nowej Komisji Zakładowej kontynuacji tych dobrych relacji dla wzmocnienia siły i znaczenia SGGW i dobra jej pracowników.

Bardzo gorąco dziękuję wszystkim członkom Komisji Zakładowej, Przewodniczącym Kół i przedstawicielom w ciałach kolegialnych Uczelni. za ich zaangażowanie, trud i czas jaki poświęcili w ciągu ubiegłych pięciu lat na prace i aktywność w naszym Związku. Szczególne wyróżnienie należy się Maryli Kupczyk, zawsze mocno zaangażowanej w naszą działalność, jedynej osobie zatrudnionej w sekretariacie i jednocześnie pełniącej funkcję Sekretarza Komisji Zakładowej, opracowującej wszystkie sprawozdania, dokumenty i informację, zawsze na pierwszej linii kontaktu z pracownikami i Władzami,

bez której trudno sobie wyobrazić pracę Komisji Zakładowej. Dziękuję bardzo Halinie Pajnowskiej i Jackowi Gładkiemu doskonałym skarbnikom, za wzorcowe prowadzenie naszych finansów, Marii Wesołowskiej, wieloletniej przewodniczącej KZ i członkini Zarządu Regionu Mazowsze, która zawsze wspierała nas doświadczeniem i pomagała w bieżącym działaniu, Kubie Gawronowi za reprezentowanie nas w Senacie, Tomkowi Kondraszukowi za jego analizy finansowe, udział w negocjacjach podwyżkowych i pracę w Komisjach Finansowych, Marii Wiśniewskiej za kierowanie Kołem Emerytów, Ewie Kazubek i Ani Wiącek za Ich działalność w Komisji Mieszkaniowej oraz Krysi Małachowskiej za kierowanie Komisją Rewizyjną i obecność (podobnie jak Ewy) na prawie wszystkich spotkaniach Komisji Zakładowej i jej prezydium. Dziękuję także Małgosi Herudzińskiej za cenne inicjatywy i kierowanie Komisją Wyborczą, Piotrowi Jurka i Wojciechowi Boruckiemu za ważne uwagi i opinie do dyskutowanych aktów prawnych oraz Tomkowi Jużko za owocne włączenie się w prace Komisji i kontakt z pracownikami Rolniczych Zakładów Doświadczalnych. Dziękuję bardzo i zachęcam do dalszej aktywnej współpracy.

Jacek Bujko – Przewodniczący KZ SGGW